

Henkisesti ja hengellisesti hyvinvoiva työyhteisö 2025-2025 kehittämistehtävä

Työkokousten hengellisen osuuden kehittäminen

Jaana Alasentie 11.4.2025

Suunnitelma

Akaan seurakunnan koko työyhteisön työntekijöiden kerran kuukaudessa toteutettavien työkokousten eli "Kuulumiskahvien" hengellisen annin lisääminen.

- 1) Jokaisessa kokoontumisessa on vuorollaan yhden työalan / tiimin toteuttamana hengellinen osuus.
- 2) Pyhät paikat -vaellus seurakunnan alueen eri kylillä.

Palvelutiimi 6.2. "Kynttilöitä on monenlaisia"

Kasvatus 3.4.25: "Luonto voi puhua meille Jumalasta monin tavoin."

Pyhät paikat - vaellus

Työyhteisön työntekijät tutustuvat Akaan seurakunnan Toijalan alueen pyhiin paikkoihin "työkokouksessa" (syksyllä vastaavat Viialassa ja Kylmäkoskella).

Samalla tutustumme toisiimme paremmin ja vahvistamme positiivista työilmapiiriä. Työyhteisöömme on lähiaikoina tullut useampi uusi työntekijä.

Toteutus:

- Vaellus 3-4 hengen porukoissa, joissa työntekijät eri tiimeistä.
- Jokaisessa pisteessä rakennettuna hartaudellinen elementti.

KIERRÄ TOIJALAN PYHÄT PAIKAT

Lähde: Sitowise / Akaan kaupunki

1. Akaan kirkko, Sontulantie 2
2. Kivisakasti, Akaan vanha hautausmaa, Valtatie
3. Vanha siunauskappeli, Akaan hautausmaa, Jussintie 8 (pääsy myös Sontulantien puolelta)
4. Riihiniemen hautausmaa, Toverihauta, Riihiniementien päästä polkua pitkin

Akaan kirkko Toijalassa

Akaan nykyinen kirkko on rakennettu vuosina 1816-1817. Se edustaa uusgootista tyyliisuuntaa. Kirkon on suunnitellut Carlo Bassi.

Kirkko on muodoltaan länsitorninen, erivartinen ja sisäviisteinen ristikirkko. Kirkko on käynyt yli 200-vuotisen historiansa aikana läpi monia muutoksia: kellotornia on korotettu, sisäänkäyntejä lisätty, ja mm. lehteri on rakennettu kirkkoon myöhemmin.

Kirkon alttaritaulun *”Kristuksen kirkastuminen”* on maalannut Juho Forsell v. 1881. Kattomaalaukset on tehnyt Kalle Carlstedt vuonna 1935. Kuvituksen taustaideana on kuvata kirkkoa taivaan esikartanona ja vertauskuvana taivaasta. Kuorin lasimaalaukset hankittiin v. 1937. Järjestyksessään kolmannet 27-kertaiset urut ovat vuodelta 1982.

Kivisakasti

Toijalan vanhin rakennus on harmaakivistä muurattu paanukattainen kivisakaristo. Se on rakennettu todennäköisesti jo 1500-luvun alussa. Vanha suorakaiteen muotoinen kirkkorakennus on ollut kiinni sakastissa, ja niiden yhteydessä on ollut myös kellotapuli.

1600-luvun alussa paikalle rakennettiin uusi puukirkko. V. 1817 seurakunnan nykyinen kirkko valmistui uudelle paikalle torin toiselle puolelle. Vanha puukirkko purettiin, ja jäljelle jäi kivisakasti.

Rakennuksen ympärillä on Akaan vanha hautausmaa, joka on mahdollisesti ollut kalmistoaluetta jo esihistoriallisella ajalla. Hautausmaan kiviaita ja portit on rakennettu vuonna 1828. Hautausmaa on ollut käytössä vuoteen 1890 saakka. Sakastin vierellä sijaitsevat Konhon ja Viialan kartanoiden hautakammiot, joista jälkimmäinen on vuodelta 1810.

Vanha siunauskappeli

Toijalan hautausmaalla on kaksi siunauskappelia, joista vanhempi, kivirakenteinen ja klassistinen rakennus valmistui v. 1926 silloisen hautausmaan eteläreunalle. Kappeli on Akaan hienoimpia rakennuksia. Sillä on vahva arkkitehtoninen esikuva, sillä täysrenessanssin arkkitehti Palladio kehitti 1500-luvulla maaseutuvillan, joka jäi arkkitehtuurin kaanoniin.

Vanhassa siunauskappelissakin voi nähdä kuutiomaisen muodon, telttakatot ja sivuilla symmetriset pylväskatokset. Arkkitehtuuriltaan rakennus on kestävä, käyttökelpoista ja kaunista, myös surevia lohduttavaa.

Kappelia käytetään edelleen pieniin hartaustilaisuuksiin etenkin kesäisin. Jouluaattoina hautausmaalla kävijät pääsevät hiljentymään kappelissa sinne pystytetyn seimiasetelman äärelle.

Riihiniemen hauta-alue, Toverihauta

Vuoden 1918 sisällissota jätti jälkensä myös Akaaseen. Riihiniementien päässä sijaitsee vakaumuksensa puolesta kaatuneiden hauta-alue. Muistomerkki haudalle pystytettiin v. 1945, ja haudan historiasta kertova taulu 100 vuotta tapahtumien jälkeen v. 2018.

Ei ole varmaa tietoa siitä, kuinka monta vainajaa hauta-alueelle on haudattu. Arviot vaihtelevat 120 ja 270 vainajan välillä. On sanottu, että Akaa oli yksi synkimmistä kunnista sisällissodan pyörteissä. Alue on muistutus siitä, miten tärkeää on rakentaa ja ylläpitää rauhaa.

Hauta-alueen hoidosta huolehtii Akaan seurakunta.

Kylmäkosken kirkko

Kylmäkosken kirkko on rakennettu vuonna 1900. Nykyinen kirkko on kolmas kirkko Kylmäkoskella.

Kirkkokokouksessa vuonna 1883 päätettiin rakentaa uusi kirkko puusta kolmen vuoden kuluessa nykyiselle paikalleen. Suunnitelmien valmistuttua rakentamisesta hankittiin. Ovet ja ikkunat tehtiin vanhan kirkon hirsistä, samoin tornin puurakenteet. Koska rakennuskiviä ei saatu, päätettiin kirkkokokouksessa 12.2.1900 rakentaa kirkko kokonaan punaisesta tiilestä. Kirkon juhlallisia avajaisia vietettiin jo 23.12.1900.

Piispantarkastuksen 1966 jälkeen kirkkoon tehtiin merkittäviä korjauksia. Kirkko suljettiin tammikuussa 2011 sisäilmaongelmien vuoksi. Seuraavana vuonna uusittiin katto ja tehtiin korjauksia sisäseiniin, alttarialueelle ja sakastiin. Kirkossa vietettiin korjauksen jälkeen ensimmäistä messua kiirastorstaina 17.4.2014.

Alttaritaulu, joka on Matti Petäjän maalaama ”Tulkaa minun tyköni”, hankittiin osaksi keräysvaroilla vuonna 1959.

Vanhan kirkon muistomerkki

Kahden aikaisemman kirkon muistopatsas sijaitsee noin kilometrin päässä nykyisestä kirkosta etelään päin Haavistontien ja Kylmäkoskentien risteyksessä. Se on taiteilija Ilmari Wirkkalan suunnittelema ja Loimaan kiviveistämön toteuttama. Patsas on graniittia ja sen julkisivulle on hakattu seuraava teksti:

”Tällä pyhällä paikalla on sijainnut Kylmäkosken toinen kirkko v 1779-1900 ja seurakunnan ensimmäinen v. 1666 vihitty kirkko oli tästä 30 m itään.”

”Kirkkojensa ja ristin turviin nukkuneen edesmenneen seurakunnan muistolle pystytetty v. 1951.”

Patsaan eteläisellä sivulla on risti ja sen yläpuolella Kristusmonogrammi sekä sanat: ”Autuas on se kansa, jonka mielessä ovat pyhät matkat.” Patsaan jalusta on aurinkokellon muotoinen ja patsaan yläosassa on vanhan kirkon korkokuva. Yläosassa oli alun perin myös rautaristi, mutta se ei ole siellä säilynyt.

KYLMÄKOSKEN SANKARIPATSAS – läisyyden rajalla

Sääksmäeltä kotoisin oleva kuvanveistäjä Aukusti Veuro (1886-1954) veisti Vehmaan punagraniitista Talvi- ja jatkosodassa 1939-1944 kaatuneiden muistomerkkin Kylmäkosken hautausmaalle. Muistomerkkin paljastustilaisuus oli 17.5.1953. Muistomerkkiin on veistetty sotilas, jolla on sylissään kypärä. Sotilaan katse on suuntautunut oikealla olevaan latinalaiseen ristiin, joka edustaa tyypillistä talvi- ja jatkosodassa sankarivainajien haudoilla käytettyä valkoista puuristää. Veuron veistämässä muistomerkissä kuvastuu talvi- ja jatkosodista selviytyneiden suru kaatuneista rintamatovereista, jotka tekivät suurimman uhrauksen isänmaan puolesta.

Ristin yläpuolella on kullattu kaiverrettu teksti: ”Sankarivainajille 1939-1944 - Sen suurempaa rakkautta ei ole kenelläkään kuin että hän antaa henkensä ystäväinsä edestä. Joh.15:13”. Kiven toisella puolella on haudattujen nimet, joita Kylmäkoskella on 115, ja muistolause: ”Te olette viimeiseen asti täyttäneet velvollisuutenne.”

KARJALAAN JÄÄNEIDEN VAINAJIEN MUISTOMERKKI

Karjalan liiton aloitteesta 1950-luvulla useilla Suomen paikkakunnilla pystytettiin Karjalaan jääneiden vainajien muistoksi muistomerkkejä. Kylmäkosken Karjalaiset ry pystytti muistomerkkin Karjalaan jääneiden vainajien muistoksi vuonna 1954. Muistomerkki paljastettiin 25.7.1954 Muolaan pitäjäjuhlun yhteydessä, joka oli eräs suurimmista pitäjäjuhlusta, sillä osallistujia oli yli 2000.

Muistomerkissä on kuvattuna Karjalan vaakuna ja teksti: ”Salattu meiltä on johdatuksesi, Jumala” sekä ”Karjalaan jääneiden vainajien muistolle.” Muistomerkkin alaosassa on teksti: Kylmäkosken karjalaiset ry 1954.

Viialan kirkko ja elävän veden lähde

Viialan kirkko on ensimmäisiä sodan jälkeen rakennettuja kirkkoja Suomessa. Tiukan säännöstelyn aikana syntynyt jyrkkälapeinen kirkko on yhteisön voimannäyte. Se on lähes kokonaisuudessaan lahjoitusvaroin ja tarvikkein rakennettu.

Kirkko vihittiin käyttöön maaliskuun 19. päivä 1950. Kirkkoherra Matti Koskela kuvaili vihkitilaisuutta, että kirkko oli "ahdinkoon asti täynnä väkeä".

Alttaritaulu on [Lennard Segerstrålen](#) maalaaman "*Kristus Viialan kadulla*"

Viialan hautausmaan muistolehto

Viialan historiallisesti merkittävä hautausmaa tarjoaa rauhalliset puitteet muistella läheisiä. Vehreät maisemat ja hyvin hoidetut hautapaikat luovat arvokkaan tunnelman. Hautausmaa ja sen muistolehto ovat avoinna ympäri vuoden ja ne ovat tärkeä osa paikallista historiaa ja kulttuuriperintöä.

Kitulan toverihauta, Arajärventie

Kitulan metsän hauta-alue on suuri, pystypilarein ja ketjuin aidattu. Alueella on kivistä ja punaisesta graniittilevystä rakennettu muistomerkki.

Kitulaan pääsee ysitieltä kääntyvälle Arajärventielle. Muistomerkki löytyy tien vasemmalta puolelta ennen omakotitaloja.

Viialan Pappila

Viialan pappila on perhe- ja nuorisotila. Kodinomaisessa tilassa kokoontuu paikallisia järjestöjä sekä seurakunnan lapsi- ja nuorisotyön ryhmiä. Pappila on toiminut alkujaan kirkkoherran virka-asuntona.

Viialan Vainajien säilytystila

Viialan hautausmaan laidassa sijaitsee vainajien säilytystila, joka on valmistunut vuonna 2001. Ulkonäöltään se noudattelee kirkon ja seurakuntatalon tyyliä jyrkkälapeisella katolla ja sokkelin luonnonkiviverhouksellaan..

Loppuarviointi

- 1) Kuulumiskahvien hengellinen osuus monipuolistui, kun eri tiimit saivat mahdollisuuden toteuttaa osuutensa omalla tavallaan.
- 2) Pyhät paikat –vaellus tutustutti myös harvemmin käytyihin paikkoihin ja uusiin työntekijöihin.

Minä jätän teille rauhan.
Oman rauhani minä annan
teille, en sellaista jonka
maailma antaa. Joh.14:27

